

Epidemiplan Gävleborg - Influensainformation

Influensavirus är ett RNA-virus som kan klassificeras i tre olika typer: influensa A, influensa B och influensa C. Influensa A och B orsakar en sjukdom som karaktäriseras av hög feber, muskelvärk och luftvägssymptom medan influensa typ C i regel ger upphov till mildare sjukdom och sällan diagnostiseras.

Sjukdomens utbredning över världen följer i stort två olika epidemiologiska mönster, epidemier och pandemier. Varje år orsakar influensa större eller mindre säsongsutbrott beroende på spridning av virus med gradvist förändrade egenskaper, antigen drift. Detta innebär att många saknar eller har begränsad immunitet mot den nya virusvarianten. En influensaepidemi börjar i regel ganska plötsligt och ökar under 2 – 3 veckor för att sedan ebba ut efter 5 – 8 veckor.

Det andra epidemiologiska mönstret som kan ses endast vid influensa A, är den globala spridning som kan följa efter uppkomsten av helt nya genetiska varianter av influensavirus, antigen skifte. Pandemier uppstår med oregelbundna intervall, under 1900 talet varierande mellan 11 och 38 år, och medför hög sjuklighet, mer än 20 %, samt ett ökat antal dödsfall. Den senaste av WHO utpekade pandemin började spridas år 2009 skiljde sig från tidigare pandemier såtillvida att sjukligheten var betydligt lägre än 20 % snarare kring 10 % och dödligheten var förhållandevis låg. En orsak kan ha varit att den äldre befolkningen delvis var immun.

De virustyper som orsakar allvarlig, omfattande sjukdom anses ha haft sitt ursprung i en blandning av humana influensavirus med influensavirus från grisar eller fåglar. Dessa virusvarianter har gått igenom förändringar som gjort det möjligt för dem att angripa och spridas mellan människor och orsakar då stor sjuklighet i en befolkning som saknar immunitet mot dessa typer.

Fågelinfluensa (H5N1) kan i undantagsfall smitta människor via nära kontakt med sjuka eller döda fåglar. Överföring sker troligen genom droppsmitta och direkt eller indirekt kontaktsmitta, då virus kan isoleras från hela den sjuka fågeln inklusive dess luftvägssekret och avföring. Andra fågelinfluensa varianter finns.

Sedan 2003 har drygt 850 människor i 16 olika länder (främst Sydostasien och Egypten) insjuknat varav 53 procent har avlidit (oktober 2016).

Överföring mellan människor tros vara mycket ovanligt.

Det största hotet mot människors hälsa är inte smitta av fågelinfluensa i sig, utan möjligheten att den ska ge upphov till en för människa helt ny influensavariant. I synnerhet en variant med en bättre förmåga att spridas mellan människor och mot vilken vi inte har skyddande antikroppar. Detta skulle kunna ske om en människa eller annat djur samtidigt var infekterad av både fågelinfluensa och vanlig säsongsinfluensa. Vid en sådan dubbelinfektion kan influensavirusens genetiska material blandas om (rekombineras) till nya varianter.

Dokumentinformation

Upprättare är tidigare smittskyddsläkare Signar Mäkitalo. Reviderat av Shah Jalal, smittskyddsläkare. Dokumentet kommer att revideras i sin helhet efter att pågående covid-19 pandemi är över.

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet